

8.8.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston huoltovarmuusselonteoksi
VN/25323/2021**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja valtioneuvoston huoltovarmuusselonteon luonnoksesta. Selonteossa määritellään keskeiset linjaukset huoltovarmuuden kehittämiseksi vuoteen 2030 asti. Perustarpeiden turvaaminen on edelleen keskiössä, mutta myös uudentyyppisiin uhkisiin varautuminen on keskeinen osa tämän päivän huoltovarmuustyötä.

Vaikka kansainvälinen toiminta- ja turvallisuusympäristö muuttuvat ja kansainvälinen ulottuvuus huoltovarmuudessa vahvistuu, huoltovarmuusjärjestelmämme pohjautuu jatkossakin kansalliseen varautumiseen ja kansallisiin toimiin. Suomessa huoltovarmuustyö perustuu julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyöhön. Selonteolla ja sen toimeenpanolla varmistetaan huoltovarmuuden riittävä taso ja toimintakyky osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta. Alla on kooste vastauksistamme Lausuntopalvelussa.

1. Johdanto

LPY kannattaa huoltovarmuusselonteon laatimista. On tärkeää, että valtioneuvoston tasolla kehitetään Suomen kansallista huoltovarmuustoimintaa aktiivisesti ja huoltovarmuuden toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset huomioon ottaen.

2. Kansainvälinen yhteistyö

-

3. Huoltovarmuuden toimintaympäristön kehitys ja sen vaikutukset

Kannatamme selonteossa mainittua tilannekuva- ja skenaariotyötä ja sen edelleen kehittämistä.

4. Kansalaisvarautuminen

LPY yhtyy selonteon näkemykseen siitä, että huoltovarmuutta ovat myös kansalaisten valmiudet omatoimisuuteen ja omavaraisuuteen sekä toimintakykyyn häiriötilanteissa. Esimerkiksi ensiaputaitojen hankkiminen ja ylläpito ovat osa kansalaisvarautumista.

5. Huoltovarmuuden toimintamalli

LPY on sitoutunut toimimaan osana suomalaista huoltovarmuusorganisaatiota. Pidämme sen edelleen kehittämistä tarpeellisenä: esimerkiksi eri sektoreiden ja poolien toimintaa sekä niiden välistä yhteistyötä täytyy edelleen kehittää. Huoltovarmuuskeskuksella on mahdollisuus toimia

8.8.2022

eri viranomais- ja yksityisiä toimijoita yhdistävänä foorumina. Tämä mahdollistaa yhteisen kokonaiskuvan muodostamisen ja varautumisen parantamisen sekä toimijoiden tukemisen oman varautumisensa kehittämisessä.

Huoltovarmuustoiminnan tunnettuutta eri toimijoiden keskuudessa pitää lisätä ja sitä kautta vahvistaa niiden sitoutumista suomalaiseen huoltovarmuusmalliin.

5.1.5 Sektorikohtaisen varautumisen lähtökohtia

Luvussa 5.1.5 sivuilla 25–26 on tarkasteltu sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista ja sen kehitystarpeita. Siinä todetaan, että ”Covid-19-pandemia osoitti, että palveluiden rajoittavana tekijänä on usein ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys”. Yhtenä kehittämistarpeena esitetään seuraavaa: huoltovarmuuden näkökulmasta yksityisten toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä tulee kehittää. LPY on täysin samaa mieltä tämän kehittämistarpeen välttämättömyydestä – yhteistyötä yksityisen sektorin edustajien kanssa täytyy tehdä jo varautumisen suunnittelun aikana.

Esimerkiksi koronapandemian hoidossa olisi ollut mahdollista hyödyntää yksityisellä sektorilla tarjolla olleita resursseja huomattavasti laajemmin kuin tehtiin. Tästä osaltaan aiheutui monia kielteisiä vaikutuksia: hoidon saatavuus heikkeni, hoitoon pääsy viivästyi ja hoitovelka kasvoi jne.

Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyölle huoltovarmuuden kehittämisessä ja ylläpidossa sekä toiminnassa kriisitilanteissa/poikkeusolojen aikana täytyy luoda pysyvät rakenteet. Etukäteen on oltava tiedossa, millä tavalla tiivis yhteistyö organisoidaan, jos kohdataan kriisitilanne.

Myös valtionhallinnon eri sektoreiden/ministeriöiden ja virastojen yhteistyötä kriisien hoidossa on parannettava.

6. Sotilaallinen huoltovarmuus

–

7. Huoltovarmuuden kehittämislinjauksia

7.1 Huoltovarmuuden taloudelliset resurssit

Yhdymme luonnoksessa esitettyyn arvioon huoltovarmuusrahaston merkityksestä ja kehittämistarpeista.

7.2. Huoltovarmuuslainsäädännön ajantasaistaminen

Ehdotus huoltovarmuuslainsäädännön kokonaistarkastelusta ja sen pohjalta tehtävästä lainsäädännön ajantasaistamisesta on perusteltu ja kannatettava.

Koronapandemian aikana Huoltovarmuuskeskukselle annettiin sellaisiakin tehtäviä, jotka sille eivät lain mukaan kuulu. Esimerkiksi suojavarusteiden hankkiminen valtion ja muunkin julkisen sektorin tarpeisiin olisi pitänyt antaa kokonaisuudessaan valtion ja kuntien yhteishankintayksikön Hanselin tehtäväksi.

8.8.2022

7.3. Sektorikohtainen varautumisen ja yhteistyön kehittäminen sekä osaamisen varmistaminen

–

7.4. Verkostomallin kehittäminen sekä jatkuvan yhteiskunnallisen vuoropuhelun tarve

Verkostomallin kehittämiselle ja jatkuvalle yhteiskunnalliselle vuoropuhelulle on aito tarve, kuten selonteossa todetaan.

Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyön verkostomallia pitää edelleen kehittää ja vahvistaa vastaamaan nopeasti muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksia.

Muut selontekoa koskevat yleiset kommentit

–

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja